



הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף כ"ח ע"א

בענין המנורה כתבה התורה חמשה פעמים זהב, מה לומדים מכל אחד? [תד"ה דתניא].

מה לומדים ממנו?	מהו הפסוק?	
לכלל ופרט וכלל ¹	ועשית מנורת זהב טהור	קרא קמא (שמות כ"ה ל"א)
באה זהב באה כפתורים גביעים ופרחים	כולה מקשה אחת זהב טהור	פסוק שני (שם שם ל"ו)
לגופיה - שמצוה בזהב ²	מלקחיה ומחתותיה זהב טהור	פסוק שלישי (שם שם ל"ח)
באה זהב באה ככר	ככר זהב טהור יעשה אותה	פסוק רביעי (שם שם ל"ט)
באה זהב באה מקשה	וזה מעשה המנורה מקשה זהב	פסוק חמישי (במדבר ח' ד')

בענין המנורה כתבה התורה ארבעה פעמים מקשה, מה לומדים מכל אחד? [תד"ה מקשה].

מה לומדים ממנו?	מהו הפסוק?	
שמצוה לעשותה מקשה אחת	מקשה תיעשה המנורה	קרא קמא (שמות כ"ה ל"א)
לעכב - לפסול גרוטאות	כולה מקשה אחת	פסוק שני (שם שם ל"ו)
באה זהב באה מקשה	וזה מעשה המנורה מקשה זהב	פסוק שלישי (במדבר ח' ד')
למעט חצוצרות - שכשרים בגרוטאות	עד ירכה עד פרחיה מקשה היא	פסוק רביעי (שם שם שם)

מה מעכב במנורה ובחצוצרות, ומה רק לכתחילה?

מעכב	לכתחילה ובדיעבד כשר	
מקשה ולא גרוטאות	זהב ולא שאר מתכות	מנורה
כסף ולא שאר מתכות	מקשה ולא גרוטאות	חצוצרות

¹ כמבואר להדיא בעמ' ב': ועשית מנורת - כלל, זהב טהור - פרט, מקשה תיעשה המנורה - חזר וכלל. וזה שהוקשה לתוס' "צ"ע", ר"ל דבגמ' כאן מבואר שמהפסוק הזה אנו לומדים שאם באה זהב צריך לעשותה גביעים כפתורים ופרחים, ואם לא באה זהב לא, דהרי הגמ' הביאה כאן את הפסוק גביעיה כפתוריה ופרחיה, שזה המשך של קרא קמא וכנ"ל, [לשון הפסוק: ועשית מנורת זהב טהור וכו' גביעיה כפתוריה ופרחיה ממנה יהיו]. וזה שסיימו תוס' דהברייתא כאן אינה דורשת כסדר, והעיקר דקרא קמא אתא לכלל ופרט וכלל, [וכמבואר בשטמ"ק אות א' הקושיא, אמנם שם ת"י בענין אחר].

² ואין הכוונה דלעצם ענין המנורה בא ללמד שהיא מזהב, דהרי זה כבר שמענו מכלל, מהפסוק הראשון דועשית מנורת זהב טהור. אלא הכוונה שגם שאר הכלים של המנורה, כגון מלקחיה ומחתותיה הם ג"כ צריכים להיות זהב טהור. [וכן הוא להדיא בשטמ"ק אות א'].



חוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף כ"ח ע"ב

האם אפשר לעשות מנורה מהמינים דלהלן?

לרב יוסף	לרב פפא	
כשרה לכתחילה	כשרה לכתחילה	מעשת (גוש) זהב
כשרה	כשרה	כסף (מתכת חשובה)
כשרה	לרבי: פסולה לר' יוסי בר' יהודה: כשרה	בעץ (בדיל), אבר (עופרת), גסטרוון (נחושת / תערובת מתכות), ברזל, שאר מתכות
לרבי: פסולה לר' יוסי בר' יהודה: כשרה	פסולה	עץ, עצם וזכוכית
פסולה	פסולה	חרס